

Zákon č. 176/2004 Z.z.

z 9. marca 2004

o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií a o zmene zákona č. 259/1993 Z.z. o Slovenskej lešníckej komore v znení zákona č. 464/2002 Z.z.

*

Upozornenie!

Nižšie uvedený text zákona je uvedený **v jeho úplnom znení platnom od 1. januára 2005**,
t.j. v znení zmeny podľa zákona č. 581/2004 Z.z.

*

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Tento zákon sa vzťahuje na nakladanie s majetkom verejnoprávnej inštitúcie, ktorou na účely tohto zákona je právnická osoba

- a) zriadená osobitným zákonom¹ ako verejnoprávna inštitúcia alebo verejnoprávna ustanovizeň,
- b) zriadená na základe osobitného zákona².

(2) Tento zákon sa vzťahuje na nakladanie s majetkom verejnoprávnej inštitúcie, ak osobitný zákon neustanovuje inak.³

(3) Tento zákon sa nevzťahuje na

- a) hospodárenie s peňažnými prostriedkami,
- b) nakladanie s cennými papiermi,⁴
- c) nakladanie s majetkom štátu, ktorý verejnoprávna inštitúcia spravuje podľa osobitného predpisu,⁵
- d) nakladanie s majetkom verejnoprávnej inštitúcie, pri ktorom dochádza k plneniu záväzkov⁶ v rámci predmetu jej činnosti.

§ 2

(1) Na účely tohto zákona majetkom verejnoprávnej inštitúcie sú

- a) hnutelné veci,
- b) nehnuteľné veci,
- c) pohľadávky a iné majetkové práva s výnimkou podľa odseku 2.

(2) Majetkom Sociálnej poisťovne nie sú pohľadávky na poistnom vrátane pokút a penále.

§ 3

(1) Verejnoprávna inštitúcia je povinná používať svoj majetok predovšetkým na zabezpečovanie úloh podľa osobitného zákona, na ktorých plnenie bola zriadená (ďalej len „základné úlohy“).

¹ Napr. zák. č. 619/2003 Z.z. o Slovenskom rozhlase, zák. č. 16/2004 Z.z. o Slovenskej televízii, zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, zák. č. 68/1997 Z.z. o Matici slovenskej v znení zák. č. 183/2000 Z.z., zák. č. 13/1993 Z.z. o umeleckých fondoch v znení zák. č. 283/1997 Z.z.

² § 5 zák. č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³ Napr. zák. č. 131/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.

⁴ Zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov.

⁵ Zák. č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

⁶ Napr. § 261 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, § 488 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb.

- (2) Verejnoprávna inštitúcia je povinná svoj majetok
- a) užívať a udržiavať,
 - b) chrániť pred poškodením, stratou, zničením alebo zneužitím,
 - c) viesť v účtovníctve,⁷ a to oddelene od majetku štátu, ktorý spravuje podľa osobitného predpisu.⁵
- (3) Všetky právne úkony spojené s nakladaním s majetkom verejnoprávnej inštitúcie musia mať písomnú formu, inak sú neplatné. Nakladanie s majetkom verejnoprávnej inštitúcie

§ 4

- (1) Verejnoprávna inštitúcia je oprávnená použiť svoj majetok na podnikanie, ako vklad do majetku obchodnej spoločnosti alebo ako vklad pri založení takejto obchodnej spoločnosti, ak to umožňuje osobitný zákon, ktorým bola zriadená alebo na základe ktorého bola zriadená.
- (2) Verejnoprávna inštitúcia, okrem Sociálnej poisťovne, je oprávnená použiť svoj majetok ako vklad do majetku právnickej osoby, ktorá nie je obchodnou spoločnosťou, alebo ako vklad pri založení takejto právnickej osoby.
- (3) Verejnoprávna inštitúcia nie je oprávnená použiť svoj majetok na poskytnutie vkladu podľa zmluvy o tichom spoločenstve.⁸
- (4) Verejnoprávna inštitúcia je oprávnená na zabezpečenie svojich záväzkov založiť⁹ alebo inak zaťažiť¹⁰ svoj majetok; verejnoprávna inštitúcia nie je oprávnená založiť⁹ alebo inak zaťažiť¹⁰ svoj majetok na zabezpečenie záväzkov tretích osôb.

§ 5

- (1) Verejnoprávna inštitúcia môže predat' nepotrebnú nehnuteľnú vec na základe obchodnej verejnej súťaže¹¹ tomu, kto ponúkne najvyššiu kúpnu cenu. Najvyššia kúpna cena v obchodnej verejnej súťaži nesmie byť nižšia ako primeraná cena.
- (2) Verejnoprávna inštitúcia môže predat' nepotrebnú hnuťnú vec, ktorej zostatková hodnota vedená v účtovníctve podľa osobitného predpisu⁷ je vyššia ako 100 000 Sk, na základe obchodnej verejnej súťaže¹¹ tomu, kto ponúkne najvyššiu kúpnu cenu. Najvyššia kúpna cena nesmie byť nižšia ako zostatková cena.
- (3) Za nepotrebnú vec sa na účely tohto zákona považuje nehnuteľná vec alebo hnuťná vec, ktorá už neslúži a ani v budúcnosti nebude slúžiť verejnoprávnej inštitúcii na plnenie jej základných úloh ani na plnenie jej iných úloh.
- (4) O nepotrebnosti veci pre verejnoprávnú inštitúciu rozhoduje štatutárny orgán verejnoprávnej inštitúcie. Rozhodnutie musí byť písomné a musí obsahovať najmä označenie nepotrebného majetku verejnoprávnej inštitúcie a jeho identifikačné údaje. Na rozhodovanie o nepotrebnosti veci sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní;¹² toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.
- (5) Za primeranú cenu sa na účely tohto zákona pri prevode nehnuteľných vecí považuje všeobecná hodnota majetku podľa osobitného predpisu.¹³
- (6) Ak ide o nehnuteľnú vec, verejnoprávna inštitúcia je povinná v kúpnej zmluve dohodnúť, že cenu nehnuteľnej veci dohodnutú v kúpnej zmluve podľa odseku 1 je kupujúci povinný zaplatiť v deň uzavretia zmluvy.

§ 6

- (1) Verejnoprávna inštitúcia je oprávnená uzavrieť zámennú zmluvu,¹⁴ ktorou nadobudne do svojho vlastníctva veci, ktoré jej budú slúžiť na plnenie jej úloh.

⁷ Zák. č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

⁸ § 673 až 681 Obchodného zákonníka v znení zák. č. 500/2001 Z.z.

⁹ § 151a až 151m Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

¹⁰ § 546 až 550 a § 552 až 554 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb.

¹¹ § 281 až 288 Obchodného zákonníka.

¹² Zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

¹³ Vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 86/2002 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku.

¹⁴ § 611 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb.

(2) Ak sa zámennou zmluvou vymieňajú nehnuteľné veci, na ich ocenenie primeranou cenou sa použije § 5 ods. 5.

§ 7

(1) Verejnoprávna inštitúcia nie je oprávnená darovať nepotrebnú nehnuteľnú vec.

(2) Verejnoprávna inštitúcia je oprávnená darovať nepotrebnú huteľnú vec právnickej osobe, ktorá nie je podnikateľom.

§ 8

(1) Verejnoprávna inštitúcia je oprávnená dočasne nepotrebný majetok prenechať do nájmu¹⁵ alebo do výpožičky.¹⁶

(2) Za dočasne nepotrebný majetok sa na účely tohto zákona považuje majetok, ktorý verejnoprávnej inštitúcii prechodne neslúži na plnenie jej úloh.

(3) Verejnoprávna inštitúcia je povinná dohodnúť v nájomnej zmluve také nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenecháva do nájmu na dohodnutý účel taká alebo porovnateľná nehnuteľnosť.

(4) Verejnoprávna inštitúcia je oprávnená prenechať dočasne nepotrebný majetok do výpožičky len právnickej osobe, ktorá nie je podnikateľom a ktorej predmet činnosti je rovnaký alebo obdobný ako predmet činnosti verejnoprávnej inštitúcie, alebo právnickej osobe, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby.¹⁷

(5) Verejnoprávna inštitúcia, ktorá je umeleckým fondom, môže prenechať dočasne nepotrebný huteľný majetok do výpožičky aj fyzickým osobám, ktoré sú autormi alebo výkonnými umelcami a ktoré majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, na podporu ich tvorivej umeleckej činnosti.

§ 9

(1) Nájomca ani vypožičiavateľ nie je oprávnený prenechať majetok verejnoprávnej inštitúcie do nájmu, podnájmu alebo výpožičky.

(2) Nájomca ani vypožičiavateľ nemá prednostné právo na kúpu prenajatej veci alebo vypožičanej veci.

(3) Verejnoprávna inštitúcia nie je oprávnená dohodnúť v nájomnej zmluve alebo v zmluve o výpožičke zmluvnú pokutu v neprospech verejnoprávnej inštitúcie.

(4) Nájomca alebo vypožičiavateľ je oprávnený užívať prenajatú vec alebo vypožičanú vec len na účel, spôsobom a v rozsahu dohodnutom v nájomnej zmluve alebo v zmluve o výpožičke.

(5) Nájomca alebo vypožičiavateľ je oprávnený požadovať úhradu nákladov spojených so zmenou veci len vtedy, ak verejnoprávna inštitúcia dala predchádzajúci písomný súhlas na zmenu veci a zaviazala sa súčasne uhradiť tieto náklady.

(6) Nájomca alebo vypožičiavateľ pozemku vo vlastníctve verejnoprávnej inštitúcie nie je oprávnený zriadiť stavbu na tomto pozemku.

(7) Nájomca alebo vypožičiavateľ nie je oprávnený zriadiť na majetok verejnoprávnej inštitúcie záložné právo, vecné bremeno ani ho inak zaťažiť.

§ 10

(1) Verejnoprávna inštitúcia je povinná starať sa, aby

- a) pohľadávka verejnoprávnej inštitúcie bola včas a riadne uplatnená na príslušných orgánoch,
- b) vykonateľné rozhodnutia príslušných orgánov boli včas vykonané.

¹⁵ § 663 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb.

¹⁶ § 659 až 662 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb.

¹⁷ § 2 ods. 2 písm. a), b) a e) zák. č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zák. č. 35/2002 Z.z.

(2) Ak je dlžník v omeškaní s plnením peňažného dlhu, je verejnoprávna inštitúcia povinná včas a riadne uplatniť a vymáhať aj príslušenstvo pohľadávky.¹⁸

(3) Verejnoprávna inštitúcia môže

- a) postúpiť pohľadávku¹⁹ len za odplatu, a to na základe obchodnej verejnej súťaže¹¹ tomu, kto ponúkne najvyššiu cenu,
- b) dať súhlas na prevzatie dlhu;²⁰ ak zabezpečenie dlhu poskytla tretia osoba, je verejnoprávna inštitúcia oprávnená dať takýto súhlas len vtedy, ak táto osoba súhlasí so zmenou dlžníka,
- c) uzavrieť s treťou osobou písomnú dohodu o tom, že táto osoba pristúpi k záväzku dlžníka.²¹

§ 11

(1) Verejnoprávna inštitúcia môže na základe písomnej žiadosti dlžníka, ktorý nemôže včas a riadne plniť svoj dlh, uzavrieť s dlžníkom dohodu o splátkach alebo dohodu o odklade platenia.

(2) Verejnoprávna inštitúcia môže uzavrieť s dlžníkom písomnú dohodu o splátkach, ak dlžník

- a) písomne uznal svoj dlh alebo ak ide o pohľadávku priznanú právoplatným rozhodnutím súdu,
- b) pre zhoršenie ekonomických alebo sociálnych pomerov nemôže zaplatiť celý dlh naraz a
- c) v dohode o splátkach sa zaviazá zaplatiť celý dlh naraz, ak nezaplatí niektorú splátku včas a riadne alebo ak sa zlepšia jeho ekonomické alebo sociálne pomery.

(3) Verejnoprávna inštitúcia môže uzavrieť s dlžníkom písomnú dohodu o odklade platenia najviac na jeden rok odo dňa, keď bol splatný jeho dlh, ak dlžník

- a) písomne uznal svoj dlh alebo ak ide o pohľadávku priznanú právoplatným rozhodnutím súdu,
- b) pre zhoršenie ekonomických alebo sociálnych pomerov nemôže zaplatiť celý dlh naraz a
- c) v dohode o odklade platenia sa zaviazá zaplatiť celý dlh naraz, ak sa zlepšia jeho ekonomické alebo sociálne pomery.

(4) S dlžníkom, ktorý je podnikateľom alebo združením podnikateľov, môže verejnoprávna inštitúcia uzavrieť písomnú dohodu o splátkach alebo dohodu o odklade platenia, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.²²

(5) Pri povolení splátok alebo odkladu platenia neuplatní verejnoprávna inštitúcia úroky z omeškania, ak dlžník dodrží podmienky uvedené v odsekoch 2 a 3 a podmienky uvedené v dohode o splátkach a v dohode o odklade platenia.

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 12

(1) O nakladaní s majetkom verejnoprávnej inštitúcie rozhoduje štatutárny orgán verejnoprávnej inštitúcie.

(2) Štatutárny orgán verejnoprávnej inštitúcie je povinný vyžiadať si na nakladanie s majetkom podľa § 13 predchádzajúci písomný súhlas samosprávneho alebo iného kolektívneho orgánu určeného štatútom.

(3) Právny úkon, na ktorý nebol daný predchádzajúci písomný súhlas podľa odseku 2, je neplatný. Neplatný je aj právny úkon, ktorý je v rozpore s týmto zákonom alebo s osobitným zákonom.

§ 13

(1) Predchádzajúci písomný súhlas samosprávneho alebo iného kolektívneho orgánu podľa § 12 ods. 2 sa vyžaduje na

- a) vklad majetku verejnoprávnej inštitúcie do majetku inej právnickej osoby alebo vklad pri založení inej právnickej osoby (§ 4 ods. 2),

¹⁸ § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

¹⁹ § 524 až 530 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb.

²⁰ § 531 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb.

²¹ § 533 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb.

²² Zák. č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov.

- b) vklad majetku verejnoprávnej inštitúcie do obchodnej spoločnosti alebo vklad pri založení obchodnej spoločnosti (§ 4 ods.1),
- c) predaj nepotrebnnej nehnuteľnej veci podľa odseku 2,
- d) darovanie nepotrebnnej hnutelnej veci, ktorej obstarávacia cena bola vyššia ako 500 000 Sk a zostatková hodnota vedená v účtovníctve podľa osobitného predpisu⁷ je vyššia ako 300 000 Sk,
- e) zámenu nehnuteľnej veci podľa odseku 2,
- f) na poskytnutie nehnuteľnej veci na účely združenia podľa osobitného predpisu,²³
- g) výpožičku nehnuteľnej veci na čas dlhší ako jeden rok alebo na neurčitý čas,
- h) nájom nehnuteľnej veci na čas dlhší ako jeden rok alebo na neurčitý čas,
- i) zabezpečenie záväzku zriadením záložného práva alebo zabezpečením záväzku prevodom práva²⁴ k nehnuteľnej veci,
- j) odpustenie dlhu v sume vyššej ako 300 000 Sk,
- k) odpísanie pohľadávky v sume vyššej ako 200 000 Sk,
- l) postúpenie pohľadávky, ak odplata je nižšia ako 80% nominálnej hodnoty pohľadávky.

(2) Nehnuteľnou vecou, na ktorú sa pri predaji alebo zámene vyžaduje predchádzajúci písomný súhlas podľa odseku 1, je

- a) pozemok alebo jeho časť s celkovou výmerou vyššou ako 50 m²,
- b) stavba alebo jej časť s celkovou podlahovou plochou vyššou ako 50 m².

§ 14

(1) Verejnoprávna inštitúcia nemôže previesť vlastnícke právo k jej majetku na fyzickú osobu, ktorá je v tejto verejnoprávnej inštitúcii

- a) štatutárnym orgánom,
- b) členom štatutárneho, riadiaceho, výkonného alebo dozorného orgánu,
- c) vedúcim zamestnancom,
- d) zamestnancom zodpovedným za nakladanie s majetkom verejnoprávnej inštitúcie,
- e) blízkou osobou²⁵ osôb uvedených v písmenách a) až d).

(2) Verejnoprávna inštitúcia nemôže previesť vlastnícke právo k majetku ani na právnickú osobu, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo členom riadiaceho, výkonného alebo dozorného orgánu fyzická osoba uvedená v odseku 1.

§ 15

Verejnoprávna inštitúcia sa pri nakladaní s majetkom riadi všeobecnými predpismi,²⁶ ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovujú inak.

§ 16

Ak pri prevode vlastníctva, nájme alebo výpožičke majetku verejnoprávnej inštitúcie boli porušené ustanovenia tohto zákona alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov, je prokurátor oprávnený podať návrh na určenie neplatnosti prevodu vlastníctva, nájmu alebo výpožičky, ak tento návrh nepodala verejnoprávna inštitúcia, do šiestich mesiacov od zistenia takéhoto porušenia zákona.

§ 17

Prechodné ustanovenie

Verejnoprávna inštitúcia je povinná zosúladiť svoj štatút s týmto zákonom najneskôr do 1. augusta 2004.

²³ § 829 až 841 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb.

²⁴ § 553 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb.

²⁵ § 116 Občianskeho zákonníka.

²⁶ Občiansky zákonník, Obchodný zákonník.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. mája 2004.

Zákon č. 581/2004 Z.z. nadobudol účinnosť 1. novembra 2004 okrem ustanovení uvedených v čl. I § 1 až 6, § 7 ods. 1 až 3, ods. 4 písm. a) prvom a druhom bode, ods. 4 písm. b) a c), § 7 ods. 5 až 18, § 8 až 15, § 16 ods. 1 až 3, ods. 5 a 6, § 18 ods. 1 písm. f), § 43 až 67 a § 87 a v čl. II až VII, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2005, a ustanovení uvedených v čl. I § 7 ods. 4 písm. a) treťom bode a § 16 ods. 4, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2006.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.